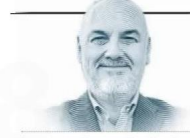

Enflasyon büyüme takası yakın olabilir

EKONOMİDE GÖRÜNÜM
Burak Arzova
burak.arzova@nbe.com.tr

Ekim ayı ile birlikte 2024 yılının son çeyreğine girdik. Enflasyonla mücadele adına kazanılmış bir cephe henüz yok. Bu ana kadar olan geçtiğimiz yıl TÜİK tarafından gerçekleştirilmiş finansal mimarinin meyvelerini toplamak oldu. Yani enflasyonda iyileşme dediğimiz aslında 2023 yılı Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarının yüksek gelmesinden kaynaklanan baz etkisiyle bir düşüş.

Fakat asıl Merkez Bankası'nın baktığı aylık fiyat hareketlerinde gözle görülür bir iyileşme yok. Hatta Eylül ayı İstanbul Ücretliler Geçinme Endeksi (her ne kadar İstanbul'un enflasyonunu ölçse de) moralieri epey bozdu. Aylık yüzde 3,90'lık bir gerçekleşme ile enflasyonla mücadelede yol alabilmek çok güç.

İstanbul'da Eylül ayında; perakende fiyatlarda bir önceki aya göre diğer harcamalar grubunda yüzde 14,62, kültür eğitimi ve eğlence harcamaları grubunda yüzde 13,24, giyim harcamaları grubunda yüzde 6,67, konut harcamaları grubunda yüzde 4,18, ev eşyası harcamaları grubunda yüzde 3,62, gıda harcamaları grubunda yüzde 2,63 artışlar yaşanmış.

Bunlar çok yüksek aylık artışlar

Merkez Bankası hala TÜİK enflasyonunu referans alıp, modellemesini buna göre kurarsun, hane halkının yılsonu enflasyon beklentisinde de kayda değer bir iyileşme yok.

Türkiye Hane Halkı Enflasyon Beklenti Anketi (TEBA) Eylül 2024 sonuçlarına göre; Hane halkının 'sizce 2024'ün başından sonuna kadar, yani Ocak'tan Aralık'a kadar fiyatlar yüzde kaç artmış olacak?' sorusuna verdikleri cevap yüzde 94 olmuş. Bir önceki aydan iyileşme ise sadece 2 puan. Üstelik kurun çok sınırlı bir artış gösterdiği ortamda bu verilerin gelmesi daha da düşündürücü.

Diğer taraftan imalat sanayinde durum giderek daha da kötüleşiyor. **İstanbul Sanayi Odası** 2024 yılı üçüncü çeyreğinin son ayları Eylül 2024 Türkiye PMI Sanayi Raporu'nu 1 Ekim 2023 tarihinde yayınladı.

Rapora göre Ağustos 2024'te 47,8 olan manşet PMI, Eylül ayında sektörde sert bir yavaşlamaya işaret edecek şekilde 44,3'e gerilemiş. Bu arada eşik değerin 50 olduğunu hatırlatmakta fayda var. Söz konusu yavaşlama Mayıs 2020'den bu yana yani pandemiden bu yana en belirgin düşüş. **Faaliyet koşullarındaki bozulma ise üst üste altıncı ayna ulaşmış durumda.** Eylül ayında en çok belirtilen husus talep düşüklüğü olmuş. Bu talep dü-

şüklüğü nedeniyle de yeni siparişlerde son dört buçuk ayın en sert düşüşü yaşanmış. Anlaşılan ihracatta beklendiği gibi gitmemiş ve yeni ihracat siparişleri yeniden yavaşlamaya geçmiş. Dış talepte durgunluk görülmüyor.

Talepteki zayıflık ve buna bağlı olarak üretimdeki azalış nedeniyle Eylül ayında imalatçıların hem istihdam hem de satın alma faaliyetlerini yavaşlatmalarıyla sonuçlanmış. **İstihdam hacmindeki daralma da Nisan 2020'den bu yana en belirgin daralma.** Raporlanan 10 sektörün tamamında PMI verisi 50 eşik değerinin altında. Gıda Ürünlerinde PMI 47,7 iken, Ana Metal Sanayi'nde PMI 42,2.

Mesela önemli bir role sahip Ana Metal Sanayi verilerini mercek altına aldığımızda, Yeni Siparişler değeri Ağustos 2024'de 43,3 iken Eylül 2024'de 37,5'e gerilemiş. Diğer sektörlerde de az çok benzer durumlar mevcut.

Yılın son çeyreği (Ekim-Kasım-Aralık) mevcut durumdan daha kötü olabilir.

Buradaki en büyük sıkıntı katıamlan fedakarlığa karşılık enflasyonun bir türlü düşmüyor olması.

Elbette yine en büyük zaaf para politikası ile bütünlük bir maliye politikası ve kur politikası olmaması. Bunu çokça dile getirdik. **Son umut Orta Vadeli Program'dı ama oradan da para politikası ile eş güdümlü, dört başı mamur bir politika seti çıkmadı.**

Şimdi tam büyüme ile ödünleşme zamanı gelmişken aylardır konuştuğumuz risk artık kapımızda.

Hükümet bir seçim yapması gerekirse enflasyonu mu yoksa büyümeyi mi tercih edecek?

Sanayi temsilcileri, iş insanı örgütleri bu kez biraz daha temkinli gibiler. Enflasyonla mücadele edilmesi gerektiği yönündeki söylemlerine denk düşebiliyoruz.

Ancak finans sektörü temsilcileri reel sektörden daha sert bir şekilde hem faiz indiriminin ne zaman olması gerektiğini hem de oranını aynı anda telaffuz ediyorlar. Faiz indirimi daha fazla kredi daha az ödeme riski anlamına geleceği için, zamanlamasının doğru olup olmadığına, enflasyonla mücadelede ilerleme kaydedilip kaydedilmediğine bakmaksızın faiz indirimi isteyebiliyorlar.

Aslında herkes işine geldiği şekilde ekonomiyi yönlendirmeye çalışıyor.

Enflasyonda yukarı yönlü riskler hala mevcutken, aylık enflasyon görünümünde iyileşmeden daha henüz uzakken, hane halkının ve reel sektörün enflasyon beklentilerinde belirgin bir gerileme olmamışken faizi yıl sonunda beklendiği gibi 500 baz puan indirmek, sanayiye kurtarıcı mı? Yoksa sorunlar aslında mevcut faiz oranından çok daha başka yerlerde mi?

Bence esas tartışılması gereken konular bunlar ancak yine de bir faiz indirimi olacaksa eğer, burada esas konu kimin neyi, ne zaman istediği değil, hükümetin ne istediği sorusu olacaktır.

Piyanın İçinden

Serdar
PAZI

serdar.pazi@dunya.com

Yine yeni yeniden enflasyon

Eylül ayında tüketici enflasyonu %2.97 ile beklentilerin üzerinde. Tabii hangi enflasyon ve hangi beklentiler sorusu öne çıkıyor. Yıllık bazda enflasyonu düzenli olarak gerçekleşenin altında tahmin eden ve son yıllarda istikrarlı olarak yarılan piyasa katılımcılarının beklentileri. TCMB tarafından açıklanan anketlerde hane halkına dair beklentiler gelecek bir yıl için %70 ve reel kesim için de %50 düzeyinde. İTO tarafından açıklanan İstanbul için ücretliler geçinme endeksi eylül ayında %3.9 artış kaydetti. Bu rakamın ardından galiba anket aşağıda kaldı söylemi piyasalarda hakimdi. Türk-İş tarafından Ankara'da dört kişilik bir ailenin mutfak masraflarındaki değişimi ölçen açıklık sınırı da %2.9 artış kaydetti. Ayrıca alternatif olarak fiyat değişimini ölçen bağımsız ENAG tarafından açıklanan enflasyon oranı da %5.3. Yani sizi daha fazla detaya boğmak istemiyorum ancak sözün özü enflasyonda gidişat bu yıl için bir faiz indirimi ihtimalinin giderek azaldığına işaret ediyor. Bazı yorumcular tarafından hem ex-post hem de ex-ante reel faiz vermeye başladık söylemi de biraz havada kalıyor. Zira geçtiğimiz bir yılın TÜİK tarafından açıklanan enflasyonu mevcut politika faizi altında ama diğer tüm veriler bu seviyenin belirgin üzerinde. Gelecek bir yıla dair beklentileri de yukarıda belirttiğim için orada da piyasa katılımcıları dışında %50 altı enflasyon bekleyen kimse yok. Gıda, giyim, otel konaklama, restoran, kira, sağlık tüm alt kalemler kuvvetli yükselişe işaret ediyor. Dünya genelinde uzun zamandır aşağı gelen ama bize yansımayan gıda ve enerji fiyatları düşüşü şimdiye kadar maliyetleri aşağıda tutarak bize destek oldu. Ancak İsrail-Lübnan-İran ekseninde yaşanan ve jeopolitik riskleri turandıran gelişmeler dışarıdan aldığımız desteğin de tersine dönmesine yol açabilir. Bunların üstüne İSO satın alma endeksi ve MÜSIAD ihracat iklimi endeksi tarafında yaşanan bozulmayı da eklediğimiz zaman maalesef ortaya çıkan resim şu. Para politikasında adımları çok geç attık, maliye politikası ile gereken desteği veremedik, dolayısıyla şu an hem yavaşlayan ekonomik büyüme hem de halen devam eden fiyat artış baskısı ile karşı karşıyayız. Stagflasyon kapıda demek istemiyorum, ama zafer çığılları atmak ve en kötüsü geride kaldı demek yerine yalın gerçeklerin ve risklerin farkında olmakta fayda var.

ISO 500

ISO 500'DEKİ ŞİRKETLERİN ÜRETİMDEN SATIŞLARI 2022'DE %119 ARTTI

Sanayici üreterek büyüdü

Geçtiğimiz yıl Türkiye'nin en büyük 500 sanayi şirketinin üretimden satışları yüzde 119 artışla 4,5 milyar liraya yükseldi. Düşük faiz ortamının sağladığı avantajdan yararlanan sanayi devlerinin faaliyet kârı ise yüzde 96 arttı.

800 bin kişiye istihdam sağlayan 500 şirketin ihracatı ise 98 milyar dolar oldu. Düşük faizin sanayiciyi koruduğunu ifade eden ISO Başkanı Bahçivan, en büyük 500 listesinin Anadolu lehine değişmeye devam ettiğine dikkat çekti.

istanbul Sanayi Odası (İSO) her yıl düzenli olarak hazırladığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması"nın 2022 sonuçları yayımlandı. Üretimden satışlar yöntemiyile yapılan araştırmaya göre; Türkiye'nin en büyük beş sanayi kuruluşu 418 milyar lira ile TÜPRAS,

189 milyar TL ile Star Rafineri, 140 milyar TL ile Ford Otomotiv, 87 milyar TL ile İstanbul Altın Rafinerisi ve 69 milyar TL ile Ereğli Demir Çelik oldu.

ÜRETİM VE İSTİHDAM ARTTI

Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun üretimden satışları geçen yıl, 2021'e göre yüzde 119 artışla 4 trilyon 485 milyar liraya yükseldi. İlk 500 sıradaki şirketin toplam istihdamı ise 2022'de yüzde 4,1 artışla yaklaşık 800 bin kişiye ulaştı. 500 büyük sanayi kuruluşunun 2022'de faaliyet kârı ise yüzde 96 artarak 671 milyar liraya çıktı.

İLK 500 ŞİRKETTEN 98 MİLYAR \$ İHRACAT

Şirketlerin faaliyet kârlılığı oranının yüzde 14,8'den yüzde 12,8'e gerilerken, faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr yüzde 100'e yakın bir artışla 808 milyar liraya yükseldi. Geçtiğimiz yıl 2021'e göre yüzde 12,9 artışla 254 milyar dolarlık ihracat gerçekleştiren Türkiye'nin ihracatında ilk 500 sanayi şirketinin payı yüzde 40 sevi-

yesinde gerçekleşti. ISO 500'ün ihracatı yüzde 14,1'lik artışla 98 milyar dolara yaklaştı.

DEPREM 4 AY GECİKTİRDİ

Dün düzenlenen basın toplantısında araştırma sonuçlarını kamuoyuyla paylaşan ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, sonuç açıklanma tarihini son yıllarda mayıs ayına çekmeyi başardıklarını, bu yıl Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle sonuçları gecikmeli olarak açıkladıklarını söyledi. Bahçivan, "2022 yılının verileri yıl sonu tüketici enflasyonu ile arındırıldığında üretimden satışların reel olarak 2021 yılına göre yüzde 33,3 ile oldukça yüksek bir artış sergilediği görülüyor" dedi.

Devreden KDV'nin çözümü için çağrı

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, her fırsata dile getirdikleri devreden KDV sorununun 2022'de çok daha belirgin bir hale geldiğini kaydederek, ISO 500'ün devreden KDV yükünün yüzde 107 artarak 49 milyar liraya yaklaştığını bildirdi. Bu sorunun çözümü için çağrıda bulunan Bahçivan, "Sanayiciyi en çok rahatlatacak çözüm, devreden KDV alacaklarının banka teminatı haline getirilmesidir. Özellikle Eximbank kredilerine dönük bir teminat aracına dönüştürülmesi, bu sorunun en rasyonel çözümü olacaktır." diye konuştu.

ISO 500

Anadolu lehine
değişim sürüyor

Erdal Bahçivan, ISO 500'de yer alan kuruluşların bağlı olduğu odaların Anadolu lehine değişmeye devam ettiğini belirterek, "Son yıllarda sayısal olarak düşüş eğiliminde olmasına karşın en büyük pay 152 firmayla halen ISO'ya ait. İstanbul'u, 40 kuruluşla Kocaeli Sanayi Odası izliyor. Bu odaların ardından Ankara Sanayi Odası 39, Ege Bölgesi Sanayi Odası 38 kuruluşla sıralamada yer alıyor. Sonrasında 28 kuruluşla Gaziantep Sanayi Odası, 17 kuruluşla Kayseri Sanayi Odası ve 15 kuruluşla Bursa Ticaret ve Sanayi Odası geliyor." dedi.

DÜŞÜK FAİZ SANAYİCİYİ KORUDU

Sanayi şirketlerinin son 10 yıldaki üretim faaliyeti dışı gelirlerinin toplam içerisindeki payında yaşanan düşüşe dikkat çeken, Bahçivan, "Bu da bize sanayicinin son yıllarda giderek daha fazla esas faaliyetlerine odaklandığını ve kârını gerçek işinden elde ettiğini gösteriyor" diye konuştu. Finansman giderlerinin 2022'de yüzde 32,6 artarak 277 milyar liraya yükseldiğini söyleyen Bahçivan, "Finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı belirgin bir düşüş göstererek yüzde 61,1'den yüzde 41,3'e inmiş durumda. 2018'de yüzde 89'lara kadar çıkan bu oranın yüzde 40'lara gerilemiş olması dikkat çekiyor. Görüldüğü üzere 2022'de finansman giderleri işletmelere çok daha az yük olmuş. Ancak burada 2022'nin düşük faiz ortamı ve kredi kullanımını sıkı şartlara bağlayan düzenlemelerin de etkili olduğunu unutmamak gerekiyor" ifadelerini kullandı. Bahçivan, ISO 500 kuruluşlarında borçların payının yüzde 70,7'den yüzde 64,3'e gerilediğini, öz kaynakların payının yüzde 29,3'ten yüzde 35,7'ye çıktığını vurguladı.

ORTA-DÜŞÜK TEKNOLOJİ YOĞUNLUKTA

Bahçivan, 2022 yılında oluşturulan katma değer içerisinde en yüksek payı yüzde 37,7 ile orta-düşük teknoloji yoğunluklu sektörlerin aldığını belirterek, "Bu grubun payı 5,3 puan artmış. Buna karşılık düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 4,4 puan düşüşle yüzde 28,9'a, orta-yüksek teknoloji sanayiler grubunun payı 1,1 puan düşüşle yüzde 27,2'ye gerilemiş durumda. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 0,1 puan artışla yüzde 6,2 olsa da yapısal bir değişime işaret etmekten henüz uzak bir görünüm sergiliyor" açıklamasında bulundu. Bahçivan, ISO 500'deki AR-GE harcaması yapan kuruluşların sayısının 265'ten 260'a gerilediğini dile getirdi.

Orta Vadeli Programı çok önemsiyoruz

Erdal Bahçivan, üretim hayatının en büyük ihtiyacının finansal istikrar olduğunu vurgularken, "Her fırsatta dile getirdiğimiz sürdürülebilir ve nitelikli büyüme için gerekli olan finansal istikrarın yeniden tesisi doğrultusunda ekonomi yönetimi tarafından atılan adımları önemli buluyoruz" dedi. "Orta Vadeli Programı" çok önemstediklerini söyleyen Bahçivan, şöyle konuştu: "Kararlılıkla uygulanmasını beklediğimiz Orta Vadeli Programın başarısının, ülkemizin uzun süredir ihtiyaç duyduğu dış kaynak akışını da sağlayacağına inanıyorum. Bu kaynak akışının uzun süredir ihtiyaç duyduğumuz teknolojiye dayalı, nitelikli yeni sanayi yatırımları ile buluşturulması en büyük dileğimiz."

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK 10 ŞİRKETİ
ŞİRKET ÜRETİMDEN SATIŞ

Sıra	Şirket	Üretimden Satış (Milyar TL)
1	Tüpraş	418,4
2	Star Rafineri	189,2
3	Ford Otomotiv	140,1
4	İstanbul Altın Rafinerisi	87,8
5	Ereğli Demir Çelik	69,5
6	İskenderun Demir Çelik	66,9
7	Toyota Otomotiv	65,9
8	Arçelik	64,1
9	Dyak Renault	62,7
10	Tofaş	59,8

İKV FAALİYETLERİ

İKV'nin 62'nci Genel Kurulu Gerçekleşti

İKV'nin 62'nci Genel Kurulu, 11 Temmuz 2024 tarihinde, Vakfın Kurucu ve Mütevelli Kurum başkanları, Destekçi Kurum temsilcileri ve delegelerin katılımıyla İstanbul'da gerçekleşti. Genel Kurul'un Divan Başkanlığı'nı Kocaeli Sanayi Odası Meclis Başkanı Hasan Tahsin Tuğrul, Divan Başkan Yardımcılığı'nı İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclis Üyesi ve Meslek Komitesi Başkanı Mehmet Nuri Görenoğlu ve Divan Yazmanlık görevini İKV Genel Sekreteri Doç. Dr. Çiğdem Nas üstlendi. Genel Kurul'un açış konuşmaları, İKV Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, İSO Başkan Yardımcısı İrfan Özhamaratlı, TOBB Başkan Yardımcısı Tamer Kıran ve T.C. Dışişleri Bakan Yardımcısı ve AB Başkanı Büyükelçi Mehmet Kemal Bozay tarafından yapıldı.

Başkan Zeytinoğlu konuşmasında; Türkiye'nin AB ile adaylık sürecinin canlandırılmasının vatandaşların yaşam standartlarının yükselmesini sağlayacağı ve Türk iş dünyasının kazanımlarını artıracığını ifade ederek Türk vatandaşlarının vize süreçlerinde yaşanan gecikmeler ve engellemelerin AB toplumlarıyla Türk toplumunun temasını da zayıflatarak katılım sürecine olumsuz yansıdığını kaydetti. Gümrük Birliği'nin çağın gerekliliklerine cevap veremediğini ve daha fazla verim alınabilmesi için güncellenmesi gerektiğini belirten Zeytinoğlu, İKV'nin, Türkiye'yi ve Türk iş dünyasını ilgilendirebilecek farklı düzenlemeler ve çeşitli konular hakkında bilgilendirme faaliyetlerine devam ettiğini ilerek konuşmasını sonlandırdı.

İSO Başkan Yardımcısı İrfan Özhamaratlı, İSO'nun kurucuları arasında bulunduğu İKV'nin, kurulduğu günden bu yana Türkiye-AB ilişkilerini

geliştirmesi sebebiyle Türk özel sektörü için gurur kaynağı olduğunu, İKV'nin Katma Protokol ve Gümrük Birliği gibi noktalarda sorumluluk üstlenerek Türkiye'nin AB'ye tanıtılmasında rol oynadığını ifade etti. Türkiye'nin AB ile karşılıklı ticaret hacminin oldukça yüksek olduğuna değinen Özhamaratlı, ikili ticaret ilişkilerinde mutlak kapasiteye ulaşamadığını ve hâlâ ulaşma ihtiyacı bulunduğunu iletti.

Sözlerine Türkiye-AB ilişkilerinin tarihçesini paylaşarak başlayan TOBB Başkan Yardımcısı Tamer Kıran, iktisadi alanda belirginliği yüksek olan İKV'nin, Türkiye-AB iş dünyası bütünleşmesinin temsilcisi olduğunu dile getirdi. Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Ticaret Diyalogu'nun iş dünyası için olumlu bir gelişme olduğunu değerlendiren Kıran, vize sorununun Türkiye'nin ticaret hacminin büyümesini etkilediğini belirterek kara yolu taşımacılığının

avantaj sağlamasına karşın belirlenen kotaların teslimatların gecikmesine yol açtığının altını çizdi ve bu sorunun çözülmesi gerekliliğini vurgulayarak konuşmasını tamamladı.

T.C. Dışişleri Bakan Yardımcısı ve AB Başkanı Büyükelçi Mehmet Kemal Bozay belirsizliklerin arttığı, korumacılık ve yeniden şekillendirme hamlelerinin devam ettiği bu dönemde İKV'ye eskisinden çok daha fazla ihtiyaç olduğunu belirtti. Bozay, İKV'nin uluslararası gelişmelerin Türkiye'yi nasıl etkileyeceğinin değerlendirilmesi konusunda politikalara yön verdiğini kaydederek İKV'nin geçmişte olduğu gibi gelecekte de Dışişleri Bakanlığının yol arkadaşı olacağını vurguladı. Açış konuşmalarının ardından İKV'nin 2023 yılı çalışma ve mali raporları ile denetim kurulu raporları ibra edilerek, 2024 yılı çalışma programı ve bütçe talimatı oy birliği ile kabul edildi. ■

Textile Industry Met at Texhibition Istanbul Fair

Tekstil Sektörü Texhibition İstanbul Fuarı'nda Buluştu

Texhibition Istanbul Fabric, Yarn and Textile Accessories Fair, a 'shop window' for the Turkish textile industry, opened its doors for the sixth time. While there were 527 companies at the fair, which took place on September 11-13 at the Istanbul Expo Center, guests from more than 100 countries and more than 28 thousand professional visitors were hosted during the fair.

Türk tekstil sektörü için bir 'vitrin' niteliği taşıyan Texhibition İstanbul Kumaş, İplik ve Tekstil Aksesuarları Fuarı, altıncı kez kapılarını açtı. İstanbul Fuar Merkezi'nde 11-13 Eylül'de gerçekleşen fuarda 527 firma bulunurken, fuar süresince 100'ün üzerinde ülkeden davetli ve 28 binden fazla profesyonel ziyaretçi ağırlandı.

More than 500 companies came together at Texhibition Istanbul with a wide range of products from weaving to knitted fabrics, from yarn to denim, and from artificial leather to textile accessories. The opening of the Texhibition Istanbul Fair, which was attended by 28 thousand professionals invited from more than 100 countries, was attended by Minister of Trade Ömer Bolat, Istanbul Governor Davut Gül, Turkish Exporters Assembly (TİM) Chairman Mustafa Gültepe, Istanbul Chamber of Commerce (İTO) President **Şekib Avdagıç**, Istanbul Chamber of Industry (İSO) President **Erdal Bahçivan**, Istanbul Textile and Raw Materials Exporters' Association (İTHİB) Chairman Ahmet Öksüz, Presidents of Chambers of Commerce and Industry, It was held with the participation of Exporters' Union Presidents and sectoral associations.

Dokumadan örme kumaşlara, iplikten denime, suni deriden tekstil aksesuarlarına kadar geniş ürün yelpazesi ile 500'ün üzerinde firma Texhibition İstanbul'da bir araya geldi. 100'ün üzerinde ülkeden davetli 28 bin profesyonelin katıldığı Texhibition İstanbul Fuarı'nın açılışı Ticaret Bakanı Ömer Bolat, İstanbul Valisi Davut Gül, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, **İstanbul Ticaret Odası (İTO)** Başkanı **Şekib Avdagıç**, **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı (**İSO**) **Erdal Bahçivan**, İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Öksüz, Ticaret ve **Sanayi** Odalarının Başkanları, İhracatçı Birlik Başkanları ve sektörel derneklerin katılımlarıyla gerçekleşti.

MINISTER BOLAT'S EMPHASIS ON CIRCULAR ECONOMY AND SUSTAINABLE EXPORTS

Pointing out that Turkey has become an important supplier of global brands in the textile and raw materials sector, Minister of Trade Prof. Dr. Ömer Bolat said; that the sector continues to be a source of pride for Turkey. Bolat; "As the Ministry of Commerce, in an atmosphere where green transformation is at the center of the global agenda, we continue to expand our support, especially with a focus on green transformation, in order to maintain our competitiveness in our exports and to strengthen our exporters' positions in global value chains by producing products that comply with environmental standards. In this context, with the European Green Deal Adaptation Project Support, we provide financing support for 5 years, at a rate of 50% and up to 10 million TL in total, for the consultancy service expenses to be received by the companies. Thus, while maintaining the competitiveness of our exporters in global markets, especially in Europe, we also contribute to the fulfillment of their environmental responsibilities."

In his speech at the opening, Istanbul Governor Davut Gül said that the textile industry continues to produce despite the change in all consumption and production dynamics. Noting that the Turkey and Istanbul brand will not only maintain the place it deserves with the coordination of chambers and unions among themselves, as well as this entrepreneurship of the sector but will also go further, Gül thanked those who contributed to the organization and the participants.

"WE WILL INCREASE OUR COMPETITIVENESS WITH GREEN TRANSFORMATION"

Mustafa Gültepe, Chairman of the Turkish Exporters Assembly (TİM), noted that Turkey differs from other countries in textile and ready-to-wear production with its quality, speed and flexible production capability and that our geographical proximity to Europe makes Turkey a preferred supplier in global markets.

Gültepe; "As TİM and exporters' associations, we have completed our sectoral sustainability action plans. We have commissioned our projects for green transformation such as GreenTİM and EcoTİM. With the green transformation, we will increase our competitive advantage. In the long term, we have an export target of 40 billion dollars in the ready-to-wear sector and 20 billion dollars in the textile sector. I believe that we will reach these figures quickly with the normalization of conditions."

"SUSTAINABLE TEXTILES SHOULD BE A PERMANENT ITEM"

Istanbul Chamber of Commerce (İTO) President [Sekib Avdagıç](#) stated that there is a constant change in the focus of textile, which is the largest employer sector in Turkey. Avdagıç said: "We have the potential to increase the share of our textile industry in the world textile market to 6-7 percent. This should be a government policy as well as a sector policy. The encouragement, support and contributions of the public should not be missing from the sector. We also have a role to play in achieving these goals. For example, EU countries and the USA are among the countries we export the most. Therefore, we should be the sector that fulfills the conditions

BAKAN BOLAT'TAN DÖNGÜSEL EKONOMİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR İHRACAT VURGUSU

Tekstil ve hammaddeleri sektöründe Türkiye'nin, küresel markaların önemli bir tedarikçisi haline geldiğine işaret eden Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat; sektörün Türkiye'nin gurur kaynağı olmaya devam ettiğini söyledi. Bolat; "Ticaret Bakanlığı olarak yeşil dönüşümün küresel gündemin merkezine yerleştiği bir atmosferde, ihracatımızda rekabetçiliğimizin sürdürülebilmesi, ihracatçılarımızın çevre standartlarına uygun ürünler üretmek küresel değer zincirlerindeki konumlarını güçlendirebilmeleri adına desteklerimizi, özellikle yeşil dönüşüm odaklı genişletmeye devam ediyoruz. Bu çerçevede Avrupa Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği ile şirketlerin alacakları danışmanlık hizmeti giderleri için 5 yıl boyunca, %50 oranında ve toplamda 10 milyon TL'ye kadar finansman desteği sağlıyoruz. Böylece, ihracatçılarımızın başta Avrupa olmak üzere küresel pazarlarda rekabet edebilirliğini korurken, aynı zamanda çevresel sorumluluklarını da yerine getirmelerine katkı sağlıyoruz." dedi.

Istanbul Valisi Davut Gül açılışta yaptığı konuşmada, tekstil sektörünün tüm tüketim ve üretim dinamiklerinin değişmesine rağmen üretmeye devam ettiğini söyledi. Türkiye ve İstanbul markasının, sektörün bu girişimciliğinin yanında odaların ve birliklerin kendi aralarındaki koordinasyonu hak ettiği yeri korumakla kalmayacağını ve daha ileriye gideceğini kaydeden Gül, organizasyonda emeği geçenlere ve katılımcılara teşekkürlerini iletti.

"YEŞİL DÖNÜŞÜMLE REKABET GÜCÜMÜZÜ ARTIRACAĞIZ"

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe Türkiye'nin tekstil ve hazır giyim üretiminde kalite, hız ve esnek üretim kabiliyetiyle diğer ülkelerden ayrıştığını ve Avrupa'ya olan coğrafi yakınlığının, Türkiye'yi global pazarlarda tercih edilen bir tedarikçi yaptığını kaydetti. Gültepe; "TİM ve ihracatçı birlikleri olarak sektörel sürdürülebilirlik eylem planlarımızı tamamladık. GreenTİM ve EcoTİM gibi yeşil dönüşüme yönelik projelerimizi devreye aldık. Yeşil dönüşümle beraber rekabet avantajımızı artıracacağız. Uzun vadede hazır giyim sektöründe 40 milyar dolar, tekstil sektöründe ise 20 milyar dolar ihracat hedefimiz bulunuyor. Koşulların normalleşmesiyle birlikte bu rakamlara süratle ulaşacağımıza inanıyorum." dedi.

"SÜRDÜRÜLEBİLİR TEKSTİL DAİMİ MADDE OLMALI"

[İstanbul Ticaret Odası \(İTO\)](#) Başkanı [Sekib Avdagıç](#) Türkiye'nin en büyük işveren sektörü olan tekstil ve hazır giyim sektöründe sürekli bir değişim olduğunu belirtti. Avdagıç, şunları söyledi: "Tekstil sektörümüzün dünya tekstil pastasından aldığı payı yüzde 6-7'lere çıkartabilecek potansiyelimiz var. Bu, bir sektör politikası olmanın yanında devlet politikası olmalıdır. Kamunun teşvik, destek ve katkıları sektörün üzerinden eksik olmamalı. Bu hedeflere ulaşmak için bize de görevler düşüyor. Sözgelimi en çok ihracat yaptığımız ülkelerin başında AB ülkeleri ve ABD geliyor. O halde biz, Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın şartlarını,

of the European Green Deal without imposing regulations. Therefore, the concept of 'sustainable textiles' should be a permanent item on our agenda. If we achieve these, our export potential will also increase."

"WE EXPECT 'PRESTIGIOUS FAIR' SUPPORT FROM OUR MINISTRY IN THE COUNTRY"

Ahmet Öksüz said, "Although there will be a decrease of up to 50 percent in the world's leading textile fairs in 2024, the strong crowd at our fair summarizes everything. Our fair, which goes one step further in every period, makes a valuable contribution not only to the acceleration of the wheels in our textile industry but also to the promotion of Istanbul and the Turkish economy. Our non-profit fair is even more important today for our industry, which is going through a bottleneck. There is a contraction in global demand, but we want to continue our growth with alternative markets. We are working with all our strength to attract even more buyers to Istanbul, which is an important center of world trade, and to provide added value to Turkey."

"WE WILL CONTINUE TO PRODUCE, EXPORT AND CREATE EMPLOYMENT"

Ahmet Öksüz continued his words as follows: "Unfortunately, the year 2023 did not pass as we wanted due to the effect of the earthquake disaster we experienced. In 2024, the contraction in global demand and the increase in production costs directly affect our exports. The development of our country and the way out of this bottleneck on a global scale is only possible with closer coordination and close communication with all levels of our state. The expectations of our exporters regarding the prevention of high production costs and market loss risks should be met. This burden can only be lifted as a result of the joint action of the real sector and public cooperation. In this context, as part of the Turkish textile industry, we will continue to produce and export more value-added products and create employment. Today, we should spend more effort on branding and determining new roadmaps for branded exports, just like our Texhibition Istanbul Fair, which is a brand in its field today."

regülasyonlar dayatılmadan yerine getiren sektör olmalıyız. Bu yüzden 'sürdürülebilir tekstil' konsepti, ajandamızın daimi maddesi olmalıdır. Eğer bunları başarırız, ihracat potansiyelimiz de yükselişe geçecektir."

"BAKANLIĞIMIZDAN YURT İÇİNDE 'PRESTİJLİ FUAR' DESTEĞİ BEKLİYORUZ"

Ahmet Öksüz, "2024 yılında dünyanın en önde gelen tekstil fuarlarında yüzde 50'ye varan düşüşler yaşanmasına rağmen, fuarımızdaki güçlü kalabalık aslında her şeyi özetliyor. Her dönemde bir adım daha ileriye giden fuarımız, sadece tekstil sektörümüzde çarkların hızlanmasına değil İstanbul'umuzun tanıtımına ve Türkiye ekonomisine değerli katkı sağlıyor. Kâr amacı gütmeyen fuarımız, dar boğazdan geçen sektörümüz için bugün daha da önemli. Küreselde bir talep daralması var ancak alternatif pazarlar ile büyümemize devam etmek istiyoruz. Dünya ticaretinin önemli bir merkezi olan İstanbul'umuza daha da fazla alıcı çekebilmek ve Türkiye'ye katma değer sağlamak adına tüm gücümüzle çalışıyoruz." diye konuştu.

"ÜRETİME, İHRACATA VE İSTİHDAM YARATMAYA DEVAM EDECEĞİZ"

Ahmet Öksüz, sözlerini şöyle sürdürdü: "2023 yılı maalesef yaşadığımız deprem afetinin etkisiyle istediğimiz gibi geçmedi. 2024 yılında ise küresel talep daralması ve üretim maliyetlerinde yaşanan artışlar ihracatımızı doğrudan etkiliyor. Ülkemizin kalkınması ve küresel ölçekte yaşanan bu dar boğazdan çıkmanın yolu ancak devletimizin tüm kademeleriyle daha sıkı koordinasyon ve sıkı iletişim içinde olmakla mümkün. İhracatçılarımızın karşı karşıya kaldığı yüksek üretim maliyetleri ve pazar kaybı risklerinin önlenmesine ilişkin beklentileri karşılanmalı. Bu yük, ancak reel sektör - kamu iş birliğinin ortak hareketi sonucunda kaldırılabilir. Bu kapsamda, Türk tekstil sektörü olarak daha katma değerli üretmeye, ihraç etmeye ve istihdam yaratmaya devam edeceğiz. Bugün alanında marka olan Texhibition İstanbul fuarımız gibi, markalaşmaya daha fazla emek harcama, markalı ihracat için yeni yol haritaları belirlemeliyiz."

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI*Hamyelerinde*ULUSLARARASI SAVUNMA HAVACILIK
VE UZAY SANAYİ FUARI

22 - 26 EKİM 2024

İSTANBUL FUAR MERKEZİ

Destekleriyle

T.C. DIŞİŞLERİ
BAKANLIĞIT.C. İÇİŞLERİ
BAKANLIĞIT.C. MİLLÎ SAVUNMA
BAKANLIĞIT.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ
BAKANLIĞIT.C. TİCARET
BAKANLIĞIT.C. ULAŞTIRMA VE
ALTYAPU BAKANLIĞIT.C. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
GENELKURMAY BAŞKANLIĞIT.C. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
SAVUNMA SANAYİ
BAŞKANLIĞIT.C. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
KARA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞIT.C. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞIT.C. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
HAVA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞIT.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞIT.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜT.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

AFAD

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
AFET VE ACİL DURUM
YÖNETİM BAŞKANLIĞIT.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ
BAKANLIĞI
TÜRKİYE UZAY AJANSIİSTANBUL
TİCARET
ODASIİSTANBUL
SANAYİ ODASIBU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ)
DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR